

Aan het werk

Aan media-aandacht voor goed onderwijs aan hoogbegaafde kinderen geen gebrek de afgelopen maanden. De kersverse Nationale Kinderombudsman Marc Dullaert pakte stevig uit naar de politiek toen hij zijn Thuiszittersrapport presenteerde. Hierin staat dat het onderwijs flexibeler moet omgaan met kinderen die niet naar school gaan omdat ze extra zorg nodig hebben. Dullaert stelt dat de huidige leerplichtwet niet meer van deze tijd is. Voor kinderen met specifieke behoeften op medisch, sociaal, intellectueel of emotioneel gebied is het niet altijd haalbaar om iedere dag in de klas te zitten, zegt hij. Volgens hem moet een onafhankelijke 'leerrechtregisseur' in voorkomende gevallen een andere regeling kunnen afspreken. Een bekende zaak is die van de zeilbroers Enrique en Hugo. Volgens hun ouders kunnen de twee wegens zware dyslexie en hoogbegaafdheid niet terecht op een Nederlandse school. De broers vertrokken vorig jaar op een zeilreis om aandacht te vragen voor hun zaak. Staatssecretaris van Onderwijs Sander Dekker staat niet afwijzend tegenover de plannen van Dullaert, maar hij houdt – zoals te doen gebruikelijk in de politiek – de nodige slagen om de arm.

Redactie

Ook in de klas moet er het nodige gebeuren. Basisscholen onderschrijven weliswaar het beleid om behalve de zwakkere leerlingen ook slimme scholieren extra te stimuleren, maar het kost de leerkracht moeite deze excellente kinderen goed te begeleiden. Dit blijkt uit een recent NWO-onderzoek van Simone Doolaard van de Rijksuniversiteit Groningen. Onderwijskundige dr. Simone Doolaard onderzocht welke activiteiten basisscholen ondernemen om excellentie bij leerlingen te bevorderen. Ze concludeert in haar rapport dat leerkrachten hun slimme leerlingen weliswaar extra lesstof aanbieden, maar ze komen er niet aan toe om dit materiaal ook goed voor te bereiden, na te kijken en te bespreken met de kinderen. Volgens Doolaard is het namelijk niet zo dat slimme leerlingen zelf wel raad weten met het aanvullende werk. 'Voor hen is het extra materiaal net zo moeilijk als de reguliere lesstof voor de gemiddelde leerlingen', schrijft ze. 'Extra materiaal, hoe goed het ook is, is geen zelfwerkend tovermiddel.'

Ook blijken excellente leerlingen vaak onvoldoende tijd te krijgen voor het werken aan extra opdrachten. Op de meeste scholen gaan slimme kinderen meerdere korte momenten per dag aan de slag met de extra stof, steeds nadat ze hun reguliere werk af hebben. Maar volgens haar is het beter als een leerkracht ervoor zorgt dat deze groep kinderen gedurende een langere tijd onafgebroken kan werken aan de stof buiten het reguliere programma. 'Dat vraagt van de leerkrachten dat zij hun lesprogramma goed kunnen organiseren, plannen en kunnen afstemmen op de diverse groepen leerlingen in de klas.'

De casestudie van Doolaard is onderdeel van het onderzoeksproject Streef. Aan Streef doen 120 scholen mee. Dat Streef een helder doel nastreeft is evident, duidelijk is ook dat er nog de nodige stappen gezet moeten worden om thuiszitters en notoire onderpresteerders weer aan het werk krijgen. Het onderzoeksrapport 'Omgaan met excellente leerlingen in de dagelijkse onderwijspraktijk' (even googelen) kan u daar zeker bij helpen.

Frank Stienissen

Inhoud

Juni 2013

Reportage

Hoogbegaafdheid op de Vrije School

Zeer breed onderwijs, vol met creativiteit, verhalen, muziek en toneel. Rekenen, taal, geschiedenis of aardrijkskunde in de vorm van projecten. Aandacht voor emotionele en sociale ontwikkeling. Het vrijeschoolonderwijs zou ideaal moeten zijn voor hoogbegaafden.

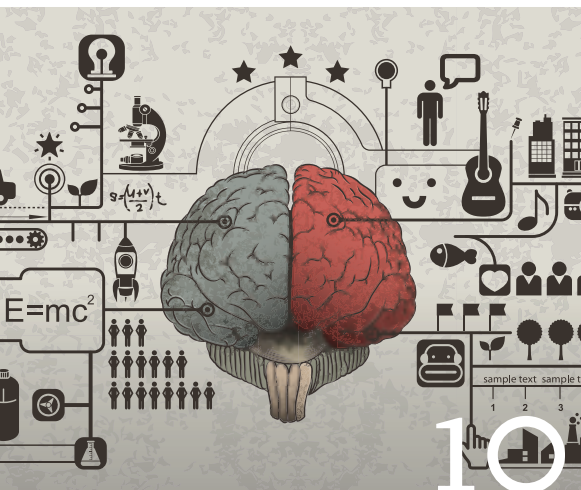
4

Colofon

Onafhankelijk tijdschrift over hoogbegaafdheid.
Verschijnt zes keer per jaar. www.tijdschrift-talent.nl

Hoofdredacteur
Frank Stienissen

Redactie
Joost de Maaré, Priscilla Keeman en Lieke van Zuilekom

Essay

Ontleden en fractioneren van intelligentie

Intelligentie en intelligentietests, het blijven (deels) ongreepbare maar o zo fascinerende fenomenen. Vraag tien onderwijskundigen, pedagogen en psychologen wat intelligentie is en wat intelligentietests meten, en ze zullen geen van allen hetzelfde antwoord geven. Het fenomeen nader bekeken.

Interview

De tomeloze energie van Niek Achten

Niek Achten (22) is vierdejaars geneeskundestudent. Pas toen hij besloot om flink wat extra vakken te volgen naast het standaardprogramma, raakte hij echt gemotiveerd. Nu is hij bijna niet meer te stoppen.

18. Het leer-denkproces stimuleren met Denkdeurtjes

Volgens Laura Groebbé zijn hoogbegaafde kinderen heel goed in staat om zelf hun denk-leerproces in kaart te brengen en samen met ouders of leerkrachten naar oplossingen te zoeken en dus verder te komen in hun leerdenkproces. Ze bedacht daarvoor een handige methode: het Denkdeurtjesmodel.

23. Denklessen in het onderwijs

Ook hoogbegaafde kinderen zijn niet automatisch goede denkers. Ze zijn vaak gauw tevreden over hun eigen oplossingen en ideeën, nemen niet de tijd om na te denken over andere mogelijkheden en ze denken vaak zo snel dat ze geen idee hebben hoe ze aan hun antwoord komen. Denklessen bieden uitkomst.

Rubrieken 8. Column Ellen Sinot 9. Kort nieuws 12. Carla's corner 16. Opinie Ben Daeter
22. Uitgelicht 26. Vooruit 28. Leermiddelen 29. Column Tygo 30. De boekenplank van
Simone Schoonwater

Vaste medewerkers

Marrigje de Bok, Maryan Camps,
Carla Desain, Anne van Kessel,
Anthon Keuchenius, Jan te Nijenhuis
en Els Schrover.

Redactieadres

Postbus 32, 5550 AA Valkenswaard
info@stienissenmedia.nl

Voor nieuwe abonnementen,
verhuizingen of opzeggingen:
E-mail: talent@vangorcum.nl

Uitgever

Koninklijke Van Gorcum BV
Postbus 43, 9400 AA Assen
Tel. 0592-379555
Fax 0592-379552
E-mail: talent@vangorcum.nl
www.vangorcum.nl

Abonnementen

Een abonnement (inclusief inzage
online archief en website) kost
€ 54,95 per jaar (incl. 6% btw en
porto). Leden van Pharos, HINT,
Choochem, HBBK, en Bekina
betalen € 48,75.

Studenten betalen € 43,95

(kopie collegekaart meesturen).
Losse nummers kosten € 9,75
(+ porto). Nieuwe abonnementen
kunnen op elk gewenst tijdstip
ingaan.

Beëindiging abonnement kan
uitsluitend schriftelijk geschieden
vóór 1 november van het lopende
abonnementsjaar.
Bij niet tijdige opzegging wordt het
abonnement automatisch voor een
jaar verlengd.

Advertenties

Adverteren? Informeer naar de mo-
gelijkheden bij de afdeling Verkoop
Tijdschriften van Koninklijke Van
Gorcum: tijdschrift@vangorcum.nl
of 0592 379 571.

© Copyright 2013

Koninklijke Van Gorcum, Assen.
Alle auteursrechten ten aanzien
van de inhoud van deze uitgave
worden uitdrukkelijk voorbehou-
den.

ISSN 1388-1809